

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 15C/274/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116201671
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7116201671.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, sudkyňa JUDr. Oľga Tatranská, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. IČO: 31 335 004, Bajkalská 30, Bratislava, proti odporcom: 1. M. Č., N.. XX.XX.XXXX, A. K. A. XXXX, zast.: JUDr. Helena Knopová, advokát, so sídlom Štúrova 20, Košice, X. Ľ. R., N.. XX.XX.XXXX, A. K. A. XXXX, v konaní o zaplatenie 12.079,97 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

V rozsahu sumy 1.292,33 € súd konanie zastavuje.

Súd vracia žalobcovi súdny poplatok 70,84 € cestou prevádzkovateľa systému Slovenská pošta, a.s..

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi 9.447,49 € spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 10.155,08 € od 1.1.2016 do 10.5.2016, zo sumy 10.089,90 € od 11.5.2016 do 25.7.2016, zo sumy 9.739,90 € od 26.7.2016 do 22.8.2016, zo sumy 9.389,90 € od 23.8.2016 do 30.9.2016 a zo sumy 9.039,90 € od 1.10.2016 až do zaplatenia, všetko do 3 dní právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

Žalobca má právo na náhradu trov konania 74,62%, o výške ktorých bude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnuté osobitným uznesením.

V prevyšujúcom rozsahu sa žaloba zamieta.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, podanou dňa 27.1.2016 domáhal, aby žalovaní v 1. a 2. rade boli zaviazaní zaplatiť mu 12.079,97 € spolu s 6,99 % ročným zmluvným úrokom zo sumy 9473,57 € od 1.1.2016 do zaplatenia a zo sumy 10 997,40 € tiež úrok z omeškania od 1.1.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX XX XX a zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX XXX zo dňa 23.6.2005 poskytol žalobca žalovanému 1/ mimoriadny medziúver v sume 13941,45 €, a žalovaný sa zaviazal splácať úrok medziúveru v sadzbe 6,99% splátkami po 81,23 € a do naspenia 40% cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady 69,71 €. Po pridelení cieľovej sumy o stavebnom sporení sa žalovaný 1/ zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov v sadzbe 4,7% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 121,99€. Žalovaný v 2. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku žalobcu, ak ju neuspokojí žalovaný v 1. rade.

3. Žalobca tvrdil, že žalovaný 1/ porušil zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riade a včas splácať, preto žalobca listom zo dňa 20.1.2015 vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok

a zároveň ich upozornil, že v opačnom prípade bude požadovať splatenie celého úveru. K úhrade dlžných splátok nedošlo a preto žalobca dňom 11.2.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru spolu s príslušenstvom.

4. Žalobca tvrdil, že ku dňu vyhlásenia splatnosti úveru činil podľa žalobcu dlh žalovaných sumu 10 997,40 € pozostávajúci z dlžnej istiny v sume 9 473,57 € a nezaplatených úrokov a poplatkov vo výške 1523,83 €, k čomu prirástla suma zmluvných úrokov v sadzbe 6,99% od 12.2.2015 do 31.12.2015 v sume 586, € a úrokov z omeškania za to isté obdobie v sume 486,57 €.

5. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu listinné dôkazy, ktorých obsah súd stručne oboznamuje:

A/ Na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 21.6.2005 žalobca žalovanému v 1. rade poskytol mimoriadny medziúver vo výške 13.941,45 € (420 000 Sk) a to za účelom

a) nadobudnutia vlastníctva bytu, rodinného domu alebo bytového domu,

b) výstavbu, prístavbu, nadstavbu, vstavbu alebo na stavebné úpravy rodinného domu alebo bytového domu alebo na stavebné úpravy bytu,

c) modernizáciu bytu, bytového domu alebo rodinného domu alebo na udržiavacie práce na nich,

d) nadobudnutie vlastníctva stavebného pozemku na účel výstavby rodinného domu alebo bytového domu,

e) nadobudnutie vlastníctva pozemku, na ktorom sa už nachádza rodinný dom alebo bytový dom,

f) nadobudnutie vlastníctva nebytových priestorov v bytovom dome na účel prestavby nebytových priestorov na byt,

g) prestavbu nebytových priestorov na byt,

h) úhradu podielu bytovému družstvu na účel nadobudnutia bytu,

i) úhradu záväzkov súvisiacich s účelmi uvedenými v písmenách a) až h)

A.1/ Z obsahu zmluvy vyplynulo, že ho vrátiť v splátkach úrokov po 2447 Sk (81,23 €) mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci, dohodnutý bol úrok z úveru v sadzbe 6,99% a do nasporenia 40% cieľovej sumy sa žalovaný zaviazal vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné splátky po 2100 Sk (69,71 €). Po pridelení cieľovej sumy sa riadny stavebný úver žalovaný zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných splátkach po 3675 Sk (121,99 €).

A.2/ Ako vyplynulo zo zmluvy - jej čl. VI., bod 3: v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

A.3/ Žalovaný v 2. rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku žalobcu, ak ju neupokojí žalovaný v 1. rade, ktorá okolnosť vyplýva z poslednej strany úverovej zmluvy.

B/ Výzvu zo dňa 13.10.2014, ktorou vyzýva žalobca oboch žalovaných na uhradenie dlhu, ktorý na splátkach medziúveru činí 243,65 € a na stavebnom sporení 137,27 € vzhľadom na to, že musela byť na účte zablokovaná suma 661,30 € súdnym exekútorom a aby tento dlh uhradil do 31.10.2014 spolu s aktuálnou mesačnou splátkou do 31.10.2014. Výzvu prevzal žalovaný v 1. i 2. rade dňa 20.10.2014.

C/ Oznamenie o vyhlásení predčasnej splatnosti listom zo dňa 11.2.2015, ktorým oznamuje, že sa úver stal dňa 11.2.2015 v celosti splatným vo výške dlhu 10 997,40 €, a že má uhradiť tento dlh do 30 dní odo dňa mimoriadnej splatnosti úveru. (t.j. do 13.3.2015, pozn. súdu) Zásielku žalovaný v 1 rade neprevzal v úložnej lehote a žalovaný v 2. rade bol neznámy.

6. Žalobca v doplňujúcom podaní zo dňa 28.6.2017 (čl. 40) bližšie rozviedol okolnosti týkajúce sa predmetu konania a upresnenia výšky výpočtu žalovanej sumy ako úrokových sadzieb, viažúcich sa na vzniknutý dlh. Zároveň oznámil, že zo strany žalovaného došlo k plneniu a to dňa 25.07.2016 v sume 350 €, dňa 22.08.2016 v sume 350 € a dňa 30.09.2016 v sume 350 €, spolu 1050 €, ktorú sumu započítal žalobca dlžnou sumu istiny. Taktiež dňa 10.5.2016 bola pripísaná štátna prémie v sume 65,18 €, ktorá bola tiež započítaná na úhradu istiny. V tomto rozsahu zobral žalobu späť.

7. Žalobca zároveň zobral späť sumu 177,15 € a to v rozsahu 2,86 € úrok z omeškania zo štátnej prémie kapitalizovaný od 12.2.2015 do 31.12.2015, v sume 4,06 € - úrok z úveru zo štátnej prémie ,kapitalizovaný od 12.2.2015 do 31.12.2015, poplatky za vedenie účtu 163,02 € a 7,21 € úrok z omeškania, kapitalizovaný za obdobie od 12.2.2015 do 31.12.2015, ako aj sumu štátnej prémie 65,18 € a plnením na istine 1050 € t.j. celkom v sume 1292,33 €.

8. Upraveným žalobným petitom navrhol priznať mu 10 787,64 € spolu so zmluvný úrokom 6,99% ročne zo sumy 9 408,39 € od 1.1.2016 do 25.7.2016, zo sumy 9 058,39 € od 26.7.2016 do 22.8.2016, zo sumy 8 708,39 € od 23.8.2016 do 30.9.2016 a zo sumy 3 858,39 € od 1.10.2016 do zaplataenia, ako aj úroku z omeškania zo sumy 10 769,20 € od 1.1.2016 do 25.7.2016, zo sumy 10 419,20 € od 26.7.2016 do 22.8.2016, zo sumy 10 069,20 € od 23.8.2016 do 30.9.2016 a zo sumy 9 719,20 € od 1.10.2016 do zaplataenia a náhradu trov konania.

9. V podaní zo dňa 9.3.2018 žalobca tiež doplnil, že ak by na účet stavebného sporenia boli riadne a včas pripisované vklady vo výške 69,71 €, tak k prideleniu cieľovej sumy by došlo 30.9.2011 a výška nasporenej sumy by činila 5 895,46 € a výška stavebného úveru sumu 8 139,50 € - rozdiel medzi sumou poskytnutého medziúveru a nasporenej sumy, a stavebný úver by bol pri riadnom splácaní doplatená dňa 1.2.2018. Tým, že sa úver nesplácal riadne a včas, žalobca po márnom upozorňovaní podľa § 53 ods. 9 OZ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého medziúveru a to ku dňu 11.2.2015.

9.1. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti medziúveru zostal dlh vo výške 9 473,57 €, keď od poskytnutej sumy 13 941,57 € sa odpočítala suma nasporená na účte stavebného sporenia vo výške 4467,88 €. K tomuto dňu činil dlh na úrokoch sumu 681,51 €, nezaplatených poplatkoch za upomienky v sume 679,30 €. Navrhol priznať pohľadávku v znení petitu, ako súdu uvádza v bode 7 tohto odôvodnenia.

10. Žalovaný, ktorý sa pôvodne k žalobe nevyjadril, na pojednávaní navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že sa jedná v predmetnej veci o spotrebiteľský právny vzťah, kde okrem Zákona o spotrebiteľských úverov a predpisoch na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať tiež ustanovenia OZ, kde bezozvyšku platia aj ustanovenia týkajúce sa možnosti a spôsobu zosplatenia úverového vzťahu, a to v kontexte s § 53 ods. 9 OZ máme za to, že v prípade zániku zmluvy, zanikajú aj všetky práva a povinnosti z nej, a preto zastávame názor, že žalobcom požadované úroky, t.j. zmluvné úroky aj za obdobie po zániku právneho vzťahu nemá žiaden právny základ a ani nárok. Poukázal aj na samotnú výšku žalobcom účtovaných poplatkov napr. za upomienky, ktorých výška je neprimerane vysoká, bez preukázania náležitého protiplnenia v prospech žalovaných nehovoriac o tom, že uvedená okolnosť v spore ani preukázaná, t.j. ich existencia v spore nebola preukázaná, a vzhľadom na neprimerane vysokú výšku na škodu spotrebiteľa ide o skrytú zmluvnú pokutu, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zo žaloby, ale ani ďalšieho písomného vyjadrenia žalobcu nevyplývalo, akým spôsobom došiel žalobca k výpočtu výšky dlžnej istiny, a to všetko s poukazom na rozsah splatenia, či už medziúveru, ale aj príspevku zo stavebného sporenia zo strany žalovaných.

11. Žalobca v podaní zo dňa 27.7.2018 v podstate zopakoval argumentáciu a spôsob výpočtu žalovanej sumy s presným rozpisom súm, aké boli odúčtované „z“ alebo „na“ účet stavebného sporenia, v akom rozsahu boli započítané kladné sumy v rozsahu plnenia žalovanými či štátnej prémie ako aj to, že titulom exekučného príkazu bola odpísaná suma 1100 € v prospech účtu súdneho exekútora JUDr. Jany Debnárovej EX 5046/2014, ako boli pripisované zhodnocovacie úroky ale aj odpísané dane z úroku.

12. Na ďalšom pojednávaní (17.12.2018) žalovaný, vychádzajúc zo špecifikácie v podaní z 9.3.2018 v nadväznosti na predchádzajúce čiastočné späťvzatie žaloby, a v ktorom špecifikuje podrobnejšie tak isto rozsah dlžných čiastok poukázal na to, že žalovaní poskytli vyššie plnenie na istiny než to prezentuje žalobca a to z toho dôvodu, že podľa jeho názoru v rozpore s ustanoveniami na ochranu spotrebiteľa žalobca zarátal napr. na upomienky sumu 687,50 a sumu 139,76 € titulom vedenia účtu, ďalej sú netransparentné tiež poplatky za vedenie akého si rizikového úveru a tieto veličiny spolu podliehajú kritériám neprijateľných zmluvných podmienok vzhľadom na to, že aj tento prejednávany vzťah je vzťahom spotrebiteľským, a teda pri vyčíslívaní svojho záväzku, žalobca všetky tieto okolnosti nevzal do úvahy. Uviedol, že vykonal čiastočné sprehľadnenie toho, čo uvádza žalobca a čomu oponujú žalovaní, a to všetko v záujme korektného vyčíslenia reálneho dlhu vo vzťahu k žalobcovi, avšak zisťuje, že sa dopustila určitej matematickej chyby, a že potrebuje vykonať ešte raz korektúru matematických veličín.

12.1. Žalovaný ale žiadnu vlastnú analýzu či výpočty v následnom období nepredložil.

13. Žalobca, zopakujúc už všetky písomne uvedené skutočnosti, zhrnul v písomnom vyjadrení zo dňa 30.5.2015, na ktoré žalovaný nereagoval. Na pojednávaní dňa 9.9.2019 prezentoval že v prejednávaní veci sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú aj bezo zvyšku vzťahujú aj ustanovenia o

spotrebiteľských úveroch a apriori aj ustanovenia OZ na ochranu spotrebiteľa. Tak, ako aj žalobca v priebehu tohto sporu tvrdil, zmluva o úvere síce zaniká, avšak sa domnieva, že mu patria aj úroky za obdobie po zosplatnení úveru. Jeho názor je ten, že zánikom zmluvy zanikol aj nárok žalobcu na úhradu dojednaných zmluvných úrokov za dobu po zosplatnení a na základe toho navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať plnú náhradu trov konania.

13.1. Žiadna zo strán viac nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie, preto súd dokazovanie ukončil a vo veci rozhodol:

14. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP): Žalobca môže vziať žalobu späť.

15. Podľa § 145 ods. (1) CSP: Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

16. Podľa § 146 ods. (1) CSP: Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

17. Podľa § 11 zákona 71/1992 Z.z.: (3) Poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Ak sa návrh na začatie konania o rozvod manželstva vzal späť po prvom pojednávaní na príslušnej inštancii súdov, vráti sa polovica všetkých zaplatených poplatkov. V konaní pred správnym súdom sa poplatok vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa správna žaloba, kasačná sťažnosť alebo žaloba na obnovu konania odmietla alebo vzala späť pred prejednaním veci.

(4) Okrem poplatku v rozvodovom konaní a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1%, najmenej však 6,70 eura. Ak sa návrh vzal späť pred zaplatením poplatku, poplatok sa nevyrubuje.

18. V rozsahu späťvzatia sumy 1292,33 € súd konanie zastavil a vrátil žalobcovi časť súdneho poplatku zo sumy 1292,33 € vzatej späť pred prvým pojednávaním a to v sume 70,84 € (77,54 € mínus 6,7 €) cestou prevádzkovateľa systému.

19. Ohľadom zvyšku uplatneného nároku súd uvádza: nebolo sporné, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový spotrebiteľský vzťah. Žalobca preukázal, že so žalovaným v 1. rade došlo dňa 21.6.2005 k uzavretiu zmluvy o stavebnom medziúvere č. 0072209 9, ktorej predmetom je poskytnutie mimoriadneho medziúveru 13 941,45 €. Záväzkový vzťah vznikol zo zmluvy, uzavretej podľa zákona 310/1992 Z.z., a ktorá podlieha režimu spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 ods. 1 OZ, pretože: Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 53 ods. 1) OZ: Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

21. Podľa § 3 OZ: výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Žalobca analyzoval, že ku dňu mimoriadnej splatnosti medziúveru (11.2.2015) činil dlh na istine sumu 9473,57 po tom, ako od sumy 13 941,45 € odrátal nasporenú sumu na účte stavebného sporenia vo výške 4 467,88 €. K danému dňu činil dlh okrem istiny aj dlh na splatných no neuhradených zmluvných úrokoch 6,99% za obdobie od 12.2.2015 do 31.12.2015 v sume 681,51 €, na poplatkoch za upomienky

v sume 679,30 € a úrokoch z omeškania za obdobie od 12.2.2015 do 31.10.2015 v sume 476,50 € a 10 € za poplatok za výpis registra obyvateľov.

22.1. Poplatky za upomienky boli v sume od 78 € (za prvé upomienky) až po 319,40 € (predžalobná upomienka) a poplatok za „individuálne riešenie omeškania splátok 45 €.

23. Súd takto špecifikované poplatky posúdil ako jednak neprijateľné a jednak nepreukázané. Súd má za to, že vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a poplatku za upomienky obdobného charakteru je zrejмый vlastný ekonomický záujem žalobcu. Na poplatok spojený s výzvou alebo upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky, nemá žalobca zákonný nárok, lebo podľa názoru súdu poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za poskytnutý úver (úrok z úveru). Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie veriteľa, ktoré spočíva v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými nie sú spotrebiteľovi poskytované nejaké protiplnenia.

24. Nie je akceptovateľné ani „nekonečné“ opakovanie upomienok označených ako 1. upomienka, resp. 2. upomienka a predžalobná upomienka (prvá predžalobná upomienka, čo súd hodnotí v súvislosti s následným účtovaním poplatkov za ne ako neprijateľné navyšovanie nákladov žalovaných v 1. rade a osobitne aj nedôvodné navyšovanie nákladov žalovaného v 2. rade ako ručiteľa. Taktiež podľa súdu je vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade neprijateľné účtovať poplatky za upomienky vo výške podľa rozhodnutia žalobcu v zmysle sadzobníka jeho poplatkov. Podľa súdu odôvodnené poplatky za upomienky môžu zodpovedať maximálne výške preukázateľných nákladov žalobcu s ich vyhotovením a doručovaním, čo sa už pri poplatkoch vyúčtovaných vo výške po 3,- eurá javí súdu viac než takéto náklady. Z uvedených dôvodov súd pri výpočte výšky záväzku žalovaných na tieto poplatky neprihliadal.

25. Súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom; predmetná vec sa však týka záväzkovo - právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah.

26. Je zrejmé, že v danom prípade boli zmluvné podmienky dodávateľom vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

27. Aj Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offio nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na prispenie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 28, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

28. Vo vzťahu k poplatkom za upomienky preto súd uvádza, že upomienka, nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj podmienka,

ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie „ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Preto zhodne so súdom prvého stupňa za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku v predmetnej právnej veci, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

29. Nad rámec uvedeného súd ešte uvádza, že ohľadom sumy poplatkov žalobca nepredložil žiadne dôkazy o ich existencii, ani právny dôvod ich uplatnenia (Sadzobník), keďže táto povinnosť je výlučne na diligencii sporových strán; a teda v tomto smere neunesol dôkazné bremeno.

30. Svoje dôkazné bremeno ale neunesol ani žalovaný, ktorý súdu nepredložil žiadne vlastné „výpočty“ tak, ako sa k tomu pôvodne zaviazal.

31. Podľa § 497 ObZ: zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

32. Podľa § 502 ObZ: od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

33. Podľa § 503 ods. 1 ObZ: záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

34. Podľa § 503 ods. 2 ObZ: ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

35. Podľa § 503 ods. 3 ObZ: dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

36. V súlade s vyššie uvedeným skutkovým stavom preto súd o výške priznanej pohľadávky rozhodol takto: žalobca prezentoval, že od sumy požičaných peňazí 13 941,45 € odrátal sumu nasporených finančných prostriedkov na účte stavebného sporenia v sume 4467,88 €, čím dlh na čistej istine činil dňa 11.2.2015 (deň zosplatenia úveru) sumu 9473,57 €. Dlžník na splatných no neuhradených úrokoch činil k danému dňu 681,51 €, spolu: 10.155,08 €.

37. Ako vyplynulo z listiny - Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.2.2015, žalovaný bol súčasne vyzvaný, aby do 30 dní odo dňa zosplatenia úveru uvedený dlh (vo výzve v sume 10 997,40 €) zaplatil.

38. Súd pohľadávku titulom poplatkov za upomienky vyhodnotil ako požadované v rozpore s dobrými mravmi (neprijateľné), čím dôvodne podaná žaloba čo do hlavného plnenia zo zmluvy, ku dňu 11.2.2015 činila suma 10 155,08 €, a žalobca ohľadom ostatných súčastí pohľadávky zobral žalobu späť.

39. Žalobca ale zároveň oznámil, že dňa 10.5.2016 bola v prospech žalovaných pripísaná titulom istiny suma 65,18 € štátnej prémie, a že dňa 25.7.2016, 22.8.2016 a 30.9.2016 plnili po 350 € (spolu 1050 €).

40. Záväzkový vzťah vznikol v r. 2005 a podľa § 369 Obch. zákonníka: (1) Ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania určené v zmluve, inak o 10% vyššie, než je základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska uplatňovaná pred prvým kalendárnym dňom kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu.

Základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska platná v prvý kalendárny deň kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu, sa použije počas celého tohto polroka.

41. Žalobca sa domáhal úroku z omeškania v sadzbe 5% ročne, preto súd o výške úroku z omeškania, čo sa sadzby týka, rozhodol v zmysle žaloby. Úroku z omeškania sa žalobca v kapitalizovanej výške 486,57 € domáhal odo dňa 12.2.2015 do 31.12.2015 a od 1.1.2016 až do úhrady sumy 350 € dňa 25.7.2016, od 26.7.2016 do 22.8.2016 t.j. ďalšej úhrady sumy 350 €, od 23.8.2016 do 30.9.2016 t.j. do dňa úhrady poslednej sumy 350 € a od 1.10.2016 až do zaplatenia.

42. Vzhľadom na to, že dôvodne bola žalovateľná suma 10 155,08 € (9473,57 € istina + 681,51 € dlžný úrok), z uvedenej sumy za obdobie od 14.3.2015 (deň nasledujúci po uplynutí 30. dňovej lehoty určenej na plnenie v zmysle zosplatenia) do 31.12.2015 činil 407,59 €, a celková pohľadávka spolu s úrokom z omeškania sumu 10 562,67 €.

43. Zo sumy 10 155,08 € (istina + úrok) preto súd priznal úrok z omeškania za obdobie od 1.1.2016 do dňa pripočítania štátnej prémie dňa 10.5.2016 vo výške 65,18 € (na túto okolnosť žalobca neprihliadol), zo sumy 10 089,90 € (10 155,08 mínus 65,18) od 11.5.2016 do 25.7.2016 (úhrada 350 €), zo sumy 9739,90 € od 26.7.2016 do 22.8.2016 (úhrada 350 €), zo sumy 9389,90 € od 23.8.2016 do 30.9.2016 (úhrada 350 €) a zo sumy 9 039,90 € od 1.10.2016 až do zaplatenia. Suma 9 039,90 € zodpovedá dlžnej sume istiny 8358,39 € (9473,57 mínus 65,18 mínus 1050) a dlžnému úroku ku dňu 11.2.2015 v sume 681,51 €, čo spolu s kapitalizovaným úrokom z omeškania do dňa 31.12.2015 v sume 407,59 € činí celkovo priznanú pohľadávku vo výške 9 447,49 €.

44. Vo zvyšku bola žaloba ohľadom samotnej pohľadávky ako aj úroku z omeškania zamietnutá.

45. Vo vzťahu k zmluvného úroku za obdobie od 1.1.2016 „do zaplatenia“ súd vychádzal z týchto úvah: nárok na platenie zmluvných úrokov, pri duplicitnom uplatňovaní dojednanej odmeny v podobe zmluvného úroku aj zákonných úrokov z omeškania je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi. Jeho priznaním žalobcovi by vznikla značná nerovnováha v právach a povinnostiach strán sporu, pretože žalovaní by ako spotrebiteľia naďalej museli popri zákonných úrokoch z omeškania platiť aj zmluvné úroky ako odmenu za poskytnutie úveru. Priznaním úroku vo výške 6,99% ročne z dlžnej istiny do jej zaplatenia by mal žalobca zachované v podstate všetky práva a nároky zo zmluvy o úvere ako keby ani k mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, kým naopak žalovaný ako spotrebiteľ žiadne. V zmysle § 503 OBZ patrí veriteľovi právo na úroky z úveru len do jeho splatnosti, t. j. do 11.2.2015, pretože zmluvné úroky sú splatné spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Doba splatnosti úrokov (za poskytnutie peňazí) sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru, t. j. celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr do určeného termínu splatnosti úveru. Žalobca ako veriteľ nemôže oprávnené požadovať od žalovaného dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny, nakoľko vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí a žalobcovi prislúchajú len úroky z omeškania. Obdobnými úvahami sa riadili aj iné súdy, napr. v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/9/2014, NS SR 4Ob/143/1998, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013

46. Žalobca má v zmysle § 502 nárok na zaplatenie úroku v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Jeho tvrdenie, že dlžník je povinný zaplatiť s vrátením poskytnutého úveru dojednané úroky, a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov vychádzajúce z druhej vety § 503 ods. 3 ObZ je však potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky a ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1).

47. Uvedené ustanovenia právnej normy (spolu s § 497) teda explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov,

napr. rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2012 z 31.7.2012, alebo 5Co/196/2016 zo dňa 28.6.2016, KS Košice 9Co/604/2015 zo dňa 5.10.2016, KS Trnava 25Co/615/2015 z 30.11.2016, KS BB 16Co/322/2015 zo dňa 12.5.2015 alebo KS PO 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015.

48. Dôležité je poukázať aj na judikatúru, konkrétne rozhodnutie NS SR publikované ako R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do dňa predčasnej splatnosti.

49. Dohodnuté úroky predstavujú cenu služby. Ak by zákonodarca mal úmysel uregulovať cenu služby aj za obdobie po skončení služby, mohol to explicitne upraviť tak, ako to napr. zakotvil pri iných spoločenských vzťahoch napr. ako v 723 OZ - „je nájomca povinný platiť nájomné až do vrátenia vecí“. Ustanovenie § 506 ObZ nestanovuje presne, či sa majú platiť úroky do splatnosti alebo úroky aj po splatnosti. Zostala teda len rovina zmluvnej úpravy, a tá je z uvedených dôvodov vystavená súdnej kontrole neprijateľnosti (53 ods. 1 OZ)

50. Ako už súd vyššie uvádza, niet kogentnej úpravy o úrokoch na bližšie neurčenú dobu popri úrokoch z omeškania. Zákon vo svojich dispozitívnych normách nereguluje úroky za úver po splatnosti a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a vl. n. 87/1995 Z.z.

51. S poukazom na vyššie uvedené preto súd žalobu ohľadom zmluvného úroku zo žalovanej istiny odo dňa 11.2.2015 „do zaplatenia“, v tomto prípade do dňa čiastkových úhrad po podaní žaloby, a od 1.10.2016 znova „až do zaplatenia“, zamietol.

52. Podľa § 546 OZ: Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

53. Podľa § 547 OZ: Veriteľ je povinný kedykoľvek a bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku svojej pohľadávky.

54. Ako vyplynulo zo zmluvy zo dňa 21.6.2005, žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade ručenie za záväzok žalobcu keď na šiestej strane zmluvy vyhlásil, že berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Z dôvodu, že nejde o solidárny záväzok súd vyslovil, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plnenia druhým žalovaným.

55. Podľa § 255 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Dôvodne žalovateľná suma činila 10 562,67 €, čo zo žalovanej výšky činí 87,31%, a čo vyjadruje rozsah úspechu žalobcu k pomeru jeho neúspechu 12,69%, preto súd priznal žalobcovi voči žalovaným právo na náhradu trov konania vo výške 74,62%, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.